

Tudi naša tragedija

Zaradi burje, snega in mraza so v noči med sredo in četrtkom prejšnjega tedna umrli na tržaškem Krasu štirje tamilski otroci, ki so skupno s starši in drugimi prebežniki ilegalno prekoračili državno mejo pri Bazovici. Dogodek je globoko odjeknil ne samo v tukajšnji javnosti, temveč je imel za posledico, da je bila evropska in sploh zahodna javnost ponovno opozorjena na tragično usodo beguncev, ki iz raznih azijskih in afriških držav ter iz bivših komunističnih držav vzhodne Evrope skušajo priti v zahodno Evropo in si tu poiskati novo domovino. Na zahodno Evropo te množice prebežnikov gledajo in je smatrajo za nekakšno »obljubljeno deželo«.

Po njihovih merilih pa je zahodna Evropa zares »obljubljena dežela«. Življenjska raven je tu neprimerno višja kot v Aziji, Afriki in v vzhodni Evropi. Toda zahodne države — in med njimi Italija — doslej niso naredile dovolj, da bi se čedalje bolj aktualni problem beguncev začel globalno reševati. Prav gotovo drži, da gre za silno zapleteno vprašanje, vendar njegova ureditev postaja naravnost neodložljiva glede na dejstvo, da stopa človeštvo na pot planetarne integracije.

Posamezne države sicer morejo tudi strogo nadzorovati svoje meje s policijo in vojsko, morejo vračati begunce, ki se zatekajo na njihovo ozemlje, lahko jim bratijo vstop in jim ne izdajajo vizumov na potne liste, vendar se bistvo problema kljub vsem tem omejitvenim in represivnim ukrepom konec koncev ne bo v ničemer spremenilo. Ljudje iz Azije, Afrike, Južne Amerike in iz nekdanjih komunističnih držav vzhodne Evrope bodo še dalje zapuščali svoje rodne kraje in si skušali zagotoviti »boljšo prihodnost« na po njihovem »bogatem« Zahodu. Doma je namreč marsikdo lačen ali ga žene zdoma varljiv blišč Zahoda, kot se kaže na televizijskih zaslonih. Objektivno slabše gospodarsko in socialno stanje v že omenjenih državah pa je gotovo tista sila, zaradi katere ni moč zaustaviti dotoka novih in novih beguncev. Pri tem prihaja tudi do takih tragedij, kakršna je bila tista, ki se je pripetila pred dnevi na tržaškem Krasu.

Vprašanje je, koliko smo na Zahodu vsi pripravljeni žrtvovati nekaj svojega udobja in nekaj ugodnosti, da bi se pomagalo revnim državam in njihovem prebivalstvu ter bi se na ta način omogočil naoredek zdaj zaostalega gospodarstva, predvsem primarnih gospodarskih dejavnosti.

dalje na 5. strani ■

Ob 50-letnici OF

Združevalen in ne razdruževalen dejavnik

Medtem ko preti resna nevarnost, da se Slovenci ob 50-letnici Osvobodilne fronte, zlasti zaradi različnega tolmačenja njene vloge in pomena, ponovno razdelimo na dva nasprotujoča si in skrajno sovražna tabora, kaže, da gre takorekoč neopazno mimo nas nekaj, kar pa utegne biti celo usodno za ves slovenski narod.

Že v zadnji številki našega lista smo kratko opozorili, kako se v italijanskem dnevnem in periodičnem tisku krepki zanimanje za italijansko manjšino v Jugoslaviji. S tem se dejansko prekinja skoraj štiri desetletja trajajoči molk, ki je bil posledica dejstva, da je v Italiji odločno prevladalo mnenje, da so vsi Italijani iz Istre in drugih krajev Jugoslavije izbrali pot begunstva. Kdor je ostal, ta ni bil pravzaprav pravi Italijan (po mnenju nekaterih celo izdajalec).

Zadnje korenite spremembe v Sloveniji in na Hrvaškem so v političnem pogledu »sprostile« tako odnose znotraj italijanske manjšine kot odnose med manjšino in slovensko oziroma hrvaško večino v Istri in drugod. Kot demokrate in pripadnike slovenske narodne manjšine v Italiji nas ti procesi morajo le veseliti, saj smo vedno trdili in še trdimo, da je treba vsaki narodni manjšini — in v tem primeru italijanski v Jugoslaviji — zagotoviti takšno zaščito, da bosta trdno zajamčena njen obstoj in nadaljnji vsestranski razvoj. Konkretno obliko manjšinskih političnih in drugih prizadevanj za doseg te ciljev in smotrov mora seveda določiti sama manj-

šina, četudi menimo, da je modro, če imaš pri tem pred očmi vzore iz demokratičnih evropskih držav. Skratka: tudi za italijansko manjšino v Jugoslaviji zagovarjamo najbolj liberalni režim, kar naj velja za celotno manjšino ne glede na republiko, v kateri prebiva (tako v Sloveniji kot na Hrvaškem).

Ob tem pa nikakor ne morejo neopazno mimo nas nekatera stališča in nekatere trditve, ki v zadnjem času čedalje bolj pogosto prihajajo iz ust vidnejših predstavnikov italijanske manjšine v Jugoslaviji. Tako ponovno beremo, da je nekdanji predsednik Unije Italijanov iz Istre in z Reke ter danes spet vpliven predstavnik italijanske manjšine prof. Antonio Borme izjavil, da je vprašanje, ali bodo Italijani priznali današnjo državno mejo z Italijo v primeru osamosvojitve Slovenije in Hrvaške; beremo dalje, kako nekateri vidnejši predstavniki italijanske manjšine javno proglašajo osimsko pogodbo med Italijo in Jugoslavijo za »sramoto« in tako povsem soglašajo z misovci in listarji na tej strani meje; beremo, kako se italijanska manjšina pritožuje, da je zapostavljena v cerkvenem bogoslužju, in v tej zvezi letijo ostre kritike na račun puljsko-poreškega škofa Bogetiča, češ da je ob zadnjem ljudskem štetju pozival vernike, naj se izjavijo za Hrvate; beremo, da je delegacija, ki so jo sestavljali vidni predstavniki italijanske manjšine, sprožila na uradnem obisku na zuna-

D. L.

dalje na 2. strani ■

Vlada do izteka mandata?

Vlada ministrskega predsednika Andreottija je prejela zaupnico v obeh vejah parlamenta. Sestavljajo jo predstavniki le štirih strank dosedanje večine, kajti republikanci so zaradi užaljenosti svojega glavnega strankinega tajnika prešli v opozicijo.

Med razpravo o zaupnici je v senatu spregovoril tudi Stojan Spetič, ki se je zavzel za zaščito in spoštovanje narodnih manjšin, tako da bi lahko postale pravi »laboratorij sožitja«. V tej zvezi je še posebej omenil slovensko manjšino in izrazil prepričanje, da bi se s častnim kompromi-

som lahko v kratkem odobril zaščitni zakon. Po njegovem bistveni problem ni dvojezičnost, temveč enakopravnost in priznanje obstoja slovenske manjšine v tržaški, goriški in videmski pokrajini.

Ce se ne motimo, se je prvič zgodilo, da je slovenski parlamentarec, izvoljen na listi KPI, posegel v razpravo o zaupnici novi vladi. Do sedaj je ob takih priložnostih praviloma nastopal le glavni strankin predstavnik. Razkol v nekdanji KPI je imel torej tudi to posledico, da je rešil slovenskega parlamentarca iz tesnih strankarskih spon, v katere je bil ujet.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 28. aprila, ob: 8.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.00 Mladinski oder. Marko Sosič: »Zgodba o zaspanem velikanu in njegovih sanjah«; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 V studiu z vami; 17.00-18.30 Šport in glasba.

■ PONEDELJEK, 29. aprila, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 9.30 Metronom; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«, bralni roman; 12.40 Primorska poje; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Gospodarska problematika; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 »Veselo na otroškem valu«; 16.00 Pianist Aci Bertonecelj; 17.00 Poročila in kulturna kronika.

■ TOREK, 30. aprila, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 9.30 Jaz, Mikula-letič; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«, bralni roman; 12.40 Primorska poje; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Glasbena kronika s Hrvaškega; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Pesniške podobice; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SREDA, 1. maja, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 10.10 Violinist Črtomir Šiškovč; 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«, bralni roman; 12.40 Primorska poje; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Na goriškem valu; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 16.00 Aldo Kumar; Na strani Merkurja, kantata za soliste, zbor in orkester; 17.10 Slovenska literatura na stičišču z italijanskim svetom; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 2. maja, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Slovensko denarništvo v Trstu; 9.30 Obvezna smer — vzhod; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«, bralni roman; 12.00 Spoznavajmo Slovenijo; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 16.00 Dekliški zbor Glasbene matice iz Trsta in Mešani zbor Glasbene matice iz Ljubljane; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Četrtekova srečanja: Trst je klical.

■ PETEK, 3. maja, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 9.30 Človek v mejnih situacijah; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«, bralni roman; 11.45 Slovenska lahka glasba; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek: »Otroški knjižni sejem«; 14.30 Od Milj do Devina; 16.00 Violinistka Antje Weithaas, violist Thomas Seidlitz, violončelist Andreas Greger (Nemčija); 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Kulturni dogodki; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 4. maja, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Violončelist Andrej Petrač, pianist Tomaž Petrač; 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«, bralni roman; 12.00 Pezija in Kanalska dolina; 12.40 Primorska poje; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 16.00 Slovenski romantiki — Parma, Sattner, Vilhar, Savin; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Dramatika Stanka Majcna: »Polemika Stanka Majcna z Ivanom Cankarjem in odlomki iz drame Prekop«; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

NOVI LIST

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« - Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, štev. 157.

Uredništvo: Martin Breclj, Bojan Brezigar, Ivo Jevnikar, Drago Legiša (glavni in odgovorni urednik), Miro Oppelt, Saša Rudolf, Marko Tavčar in Egidij Vršaj.

Tisk: Tiskarna Graphart, Trst, ulica Rossetti 14, tel. 040/772151.

Združevalen in ne razdruževalen dejavnik

■ nadaljevanje iz 1. strani

njem ministrstvu v Rimu vprašanje dvojne državljanstva; mnogi smo gledali oddajo italijanske koprskе televizije, med katero so se intervjujanci zavzemali za priključitev Istre Italiji (tudi ob prisotnosti poslanca v slovenskem parlamentu).

Silno poučno je, da je tržaški italijanski dnevnik »Il Piccolo« v nedeljo, 21. t.m., posvetil takim in podobnim modrovanjem celo svojo deveto stran.

Kot moremo že na prvi pogled ugotoviti, načenjajo nekateri ljudje iz vrst italijanske manjšine v sosedni državi vprašanja, ki nimajo nič skupnega z upravičenimi in povsem naravnimi prizadevanji za obstoj in vsestranski razvoj manjšine, saj se lotevajo problemov, ki so v tesni zvezi s samo pravno in politično podobo tega dela Evrope, kakršna je izšla po drugi svetovni vojni in je bila uzakonjena z mednarodnimi pogodbami in sporazumi. Kdor hoče to podobo spremeniti, se mora zavedati, da na stečaj odpira vrata verižni reakciji in da lastni manjšini dela pravo pravcato medvedjo uslugo.

Vse to smo napisali prav ob obhajanju 50-letnice OF, da bi ta obletnica postala

SOJENJE PRED VOJAŠKIM SODIŠČEM

Vojaško sodišče v Zagrebu je odložilo sojenje proti hrvaškemu obrambnemu ministru Spegliju in proti Ivanu Belaniju, dokler ju ne privedejo na zatožno klop. Nadaljuje pa se sojenje proti že aretiranim obtožencem. Vojaški tožilec je prebral obtožnico, ki govori o pripravi na oborožen upor na ozemlju republike Hrvaške, o oboroževanju članov Hrvaške demokratske skupnosti (HDZ) in o pripravi na nastop proti jugoslovanski vojski. Predsednik vrhovnega vojaškega sodišča pa je zavrnil zahteve branilcev, da bi zamenjali člane sodnega zbora v Zagrebu.

med našim slovenskim ljudstvom združevalen in ne razdruževalen dejavnik, kot bi ustrezalo kratkovidni politični pameti, ki je Slovence v preteklosti že bila pahnala v medsebojno morijo. Se bomo tokrat znali temu izogniti in posvečati pozornost drugim hudim nevarnostim, ki pretijo našemu narodu?

—O—

SKAVTI IN TABORNIKI V SLOVENIJI

V Sloveniji so slovesno praznovali 40-letnico taborniške organizacije in sedem desetletij slovenskega skavtizma. Na univerzi v Ljubljani je bila svečana proslava, na kateri je govoril tudi predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan. Med gosti je bil tudi finski skavt, načelnik evropske regije svetovne skavtske organizacije Gorski. Ta je imel še pred slovesnostjo srečanje z vodstvom tako Zveze tabornikov Slovenije kot Zveze slovenskih katoliških skavtinj in skavtov. Predstavnik mednarodnega skavtizma Gorski, predsednik Zveze katoliških skavtov Lovšin, predsednik Zveze tabornikov Simončič in sekretar Zveze tabornikov Jugoslavije Smiljanič so si ogledali razstavo Skavti in gozdovniki na Slovenskem v muzeju Narodne osvoboditve v Mariboru. Za to priliko so se tam zbrali tudi predvojni skavti iz Maribora in okolice. Prisotne je v imenu mariborske županije pozdravil Boris Sovič. Urednika razstave Mira Grašič in Marjan Matiašič sta predstavila eksponate in poudarila, da si je v štirih mesecih razstavo ogledalo že zelo veliko ljudi. Dnevno si jo ogleda 200 do 300 šolskih otrok. Računajo, da bo septembra razstava prenešana v Ljubljano, oktobra pa v Trst.

Predstavnik Mednarodne skavtske zveze je imel srečanje s člani Zveze slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, ki so imeli slovesne skavtske obljube.

Zakon o vojaški dolžnosti v Sloveniji

Slovenski parlament je po živahnih razpravah odobril zakon o vojaški dolžnosti, ki uvaja najkrajši rok služenja v vojski in civilni službi v Evropi, upošteva ugovor vesti in zahteve po civilnem služenju vojaškega nabornega roka.

Opozicija je predložila kakih 70 popravkov, ki so bili večinoma zavrnjeni, glasovala pa je proti zakonu v celoti. Posebno polemični proti besedilu in proti obrambnemu ministru Janšiču so bili liberalni demokrati (bivši mladinci) in prenovitelji (bivši komunisti). En mesec po sprejetju zakona bo Slovenija zahtevala, naj se odpravi iz ljudske armade vsi slovenski naborniki, ki so že odslужili sedem mesecev.

Zamenjava ministra za informiranje

Komisija za imenovanja je podprla predlog predsednika vlade Peterleta o zamenjavi ministra za informiranje Staničiča in o imenovanju sedanjega namestnika obrambnega ministra Jelka Kacina za Staničičevega naslednika. O zamenjavi je parlament razpravljal 24. aprila.

Kaj pravi prof. Sachs

Peterle je privedel v parlament tudi znanega ameriškega ekonomista Jeoffreya Sachsa s harvardske univerze. Predstavil se je kot uradni svetovalec slovenske vlade. Z njim pa pomaga slovenskim oblastem, kar zadeva privatizacijo, banke in monetarna vprašanja, še več ameriških bančnikov, profesorjev in bivših visokih funkcionarjev. Do sedanjega osnutka o privatizaciji gospodarstva je Sachs precej kritičen in predlaga nekaj korenitih popravkov.

—O—

STATUT ZA KORZIKO

Francoski parlament je pred dnevi odobril nov statut za Korziko. Prvič v zgodovini se priznava obstoj korziškega ljudstva, ki da je del francoskega. Za izglasovanje novega statuta je bilo odločilno vzdržanje komunističnih poslancev. Opozicijske stranke so že napovedale priziv na ustavno sodišče. Moti jih predvsem priznanje obstoja korziškega ljudstva.

PODELITEV NAGRADE IZ SKLADA D. ČERNETA IVO KRALJU

POMEMBEN IN PRIJETEN SLOVENSKI PRAZNIK V DEVINU

Dvorana devinskih pevskih zborov je bila v nedeljo, 21. t.m., odločno premajhna, da bi sprejela vse, ki so se udeležili slovesnosti podelitve nagrade iz Sklada Dušana Černeta. Nagrado je prejel ugledni javni, kulturni in prosvetni delavec ter dolgoletni dirigent zbora Fantje izpod Grmade Ivo Kralj iz Slivnega. Slovesnost je bila resnično družinsko domača in prijateljsko praznična. Saša Martelanc je najprej osvetlil lik Dušana Černeta, časnikarja in političnega delavca ter organizatorja, ki je umrl pred 16 leti. Prof. Zorko Harej pa je takole utemeljil letošnjo podelitev nagrade.

»Malokdaj mi je bilo tako lahko opravičiti nagrado iz Sklada Dušana Černeta, ki je osnova na načelih slovenstva, krščanstva in demokracije, kakor letos. O prvih dveh sem pisal in govoril, da sta vzporedni vrednoti, ki sta bili zavestno ali ne prisotni v naši narodni zgodovini, nas reševali v ujmah naše nemirne preteklosti; sta bili sveti velikim slovenskim duhovom, kakor sta bila Prešeren in Cankar, po katerih se je naš narod zgledoval in od njih dobival moč. Vrednost demokracije kot družbene ureditve, ki je odraz ljudske volje, kot metode življenja, kjer sprejemamo različnost drugih in s skupnimi močmi iščemo najboljše rešitve, kjer se ne more in sme uveljaviti stališče enega ali skupine preko volje in proti volji drugih ali naroda nad narodom, smo nekateri spoznali že v medvojni dobi nesrečnega fašističnega režima, ki je predvsem tu, ob naši meji uresničeval svoje genocidne namene, in večina prisotnih jo je spoznala po drugi svetovni vojni in revoluciji, v dobi komunističnih režimov, katerih teorija in praksa sta se nevarno razrasli tudi pri nas.

Ivo Kralj, letošnji nagrajenec Sklada Dušana Černeta, izhaja iz slovenske demokratsko čuteče in usmerjene družine. Njegov oče je bil pod fašizmom preganjan in mučen. Kljub nevarnostim je sodeloval pri tajnih organizacijah in bil duša odpora proti fašizmu v Slivnem in okoliških vaseh. Po vojni je bil med pobudniki, ki so usta-

navljali slovensko demokratsko gibanje in delal v njem do smrti. Bil je med tistimi pogumnimi govorniki, ki so se upali nastopiti na znanem prvem taboru Slovenske demokratske zveze v Mavhinjah.

Ivo je bil po vzgoji, po vzorih in po naravi naravnani k demokratskemu pojmovanju življenja tudi v preprostem pomenu besede, prostega in človečanskega vedenja do bližnjega, že v do-
raščajniški dobi med fašizmom in bolj, ko je do-
rastel in je pomagal pri slovenskih strankah in bil večkrat kandidat na listah Slovenske skupnosti.

Ime Iva Kralja je znano v zamejstvu, v Sloveniji in Avstriji po nastopih renomiranega zbora Fantov izpod Grmade. A njegovo delovanje pri slovenskih ustanovah in organizacijah sega nazaj v čas. Že 29. junija 1949 je pri sklepni akademiji na osnovni šoli v Slivnem spremljal kot harmonikar pevske točke sporeda in nastopil tudi sam. Od 1946 do 1957 je bil harmonikar pri domačem orkestru Planika. Že 30 let igra pri godbi Nabrežina. Kot dirigent in kot pevec pomaga, kjer je potreba. Od ustanovitve 1948 do konca je pomagal pri zboru Avgust Tance v Nabrežini. A njegovo ime je predvsem zaslovelo v vlogi dirigenta zbora Fantje izpod Grmade, o katerem pravimo, da si polno zasluži ime pevskega zbora zaradi razpoložljivosti, številnih nastopov na različnih prireditvah in ob različnih priložnostih. Tudi zaradi splošnih kulturnih prizadevanj nam ta zbor pomeni svetilnik slovenstva na tem zahodnem robu slovenske zemlje, kamor premočno silijo valovi italijanstva. Vsestransko slovensko angažiranost je podedoval že po očetu, ki je bil odbornik Ciril Metodove družbe, načelnik Sokola v Mavhinjah, pevovodja v Vižovljah in Sempolaju in se je po prvi svetovni vojni, po štirih letih ujetništva v Rusiji, pridružil slavni armadi generala Maistra v bojih za osvoboditev Maribora in za severno mejo. V okviru krščanske usmerjenosti Iva Kralja je važen podatek, da je že kot 8-leten deček pel

v cerkvi in od tedaj stalno pomaga, vsako nedeljo v Sempolaju in doma v Slivnem, kadar je tu maša ali kak drug obred. Po potrebi tudi vodi zbor ali spremlja petje z orglami in je sploh znano, da pomaga povsod, kjer je treba. Za tržaško cerkveno petje je pomemben božični koncert, ki ga Fantje izpod Grmade vsako leto prirejajo in pomeni dragocen prispevek k praznovanju slovenskega božiča na Tržaškem. Njegovo krščansko vizijo življenja dokazuje tudi dejstvo, da se ni maščeval, ko bi se bil lahko, nad domačimi morilci svoje 22-letne sestre Rosande, ki so jo že po vojni odpeljali, ne da bi družina vedela zakaj in kam, jo trpinčili in umorili.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ PRIMORSKI SLOVENCI in OF Okrogla miza ob 50-letnici OF

Sodelujejo:

dr. France Bučar, predsednik Skupščine R Slovenije

dr. Branko Marušič, zgodovinar

prof. Boris Pahor, pisatelj

prof. Jože Pirjevec, zgodovinar

Slavica Plahuta, direktor muzeja v Novi Gorici

prof. Alojz Rebula, pisatelj

prof. Peter Stres, zgodovinar

DEVIN, dvorana pevskih zborov pri otroškem vrtcu — SOBOTA, 4. maja 1991 ob 16. uri.

Skušal sem zarisati nekaj črt osebnosti in iz nje izvirajoče dejavnosti Iva Kralja. Skušal sem jih vzporediti, a med njimi in ob njih, silijo v ospredje njegova priljudnost, ljubeznivost, delavnost, skromnost, a tudi družabnost in šegavost, prepletena z življenjsko in dedno modrostjo, ki so dopolnilo osnovnemu zadržanju, o katerem sem govoril.

Zaradi omenjenih načel, izvajanih v vsakdanjem življenju, je odbor Sklada, ki se imenuje po Dušanu Černetu, sklenil podeliti letošnjo nagrado Sklada dirigentu, javnemu in prosvetnemu delavcu Ivu Kralju. Iskreno mu čestitam in se z njim veselim, a mu tudi želim moči in zdravja, da bi nadaljeval po poti, ki je za vse nas tako dragocena.

Prof. Robert Petaros je zastopal Hranilnico na Opčinah, ki vsako leto radodarno zaokroži navzgor obresti sklada, kar nudi materialno osnovo za nagrado. Prof. Petaros je tudi izročil nagrado Ivu Kralju. Ta se je ganjen toplo zahvalil in zasluge za delo, ki ga opravlja, pripisal tudi pevcem, ki z njim sodelujejo.

Dr. Drago Legiša je kot domačin poudaril, da sta življenje in delo Iva Kralja tesno povezani z okoljem, v katerem je zrasel in deloval. K mikrofonom so se nato približali številni udeleženci za čestitke in voščila. Spregovorili so Stan-
ko Zerjal, Martin Breclj, zastopnik občinske uprave, Aleksander Furlan, Katerina Legiša, zastopnica Dekliškega zbora Devin, Damjan Pavlin, predsednik ZSKP iz Gorice, deželni svetovalec Bojan Brezigar in drugi. Podelitev nagrade se je spremenila v enega najbolj prijetnih, a tudi pomembnih slovenskih kulturnih praznikov v Devinu, to je na skrajni zahodni meji slovenskega narodnostnega ozemlja.

Nagrajenec Ivo Kralj se pred mikrofonom zahvaljuje za prejeto priznanje

(Foto D. Križmančič)

SVETOVALEC BREZIGAR IN OBVEZE V ZVEZI S SINHROTRONOM

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar je naslovil na deželno vlado vprašanje v zvezi z namestitvijo sinhrotrona pri Bazovici. Svetovalec ugotavlja, da je že poteklo leto, ko je deželna vlada podpisala načelni dogovor, ki je omogočil, da je dežela po prijateljski poti dobila potrebno zemljišče za omenjeno napravo. Brezigar dalje ugotavlja, da deželna vlada ni izpolnila nekaterih obvez, kot so n. pr. oblikovanje zakonskega osnutka o razvoju Krasa, prireditve pokrajinske konference o teritoriju in priprava zakonskega osnutka, ki naj določi pristojnosti jusarskih odborov.

Svetovalec Ssk Brezigar poudarja, da je stanje postalo silno kočljivo in da hudo škoduje ugledu deželne vlade. Zato sprašuje, ali namerava vlada vendarle izpolniti obveze, zlasti tiste, za katere so bili določeni natančni roki, ki so tudi vsi potekli.

JURIJ KUFERSIN NOVI PREDSEDNIK ZSSDI

Združenje slovenskih športnih društev je imelo v četrtek, 18. aprila, v Kulturnem domu v Gorici redni občni zbor. Za novega predsednika je bil izvoljen Jurij Kufer sin. Zamenjal je Oda Kalana, ki je bil devet let na čelu zamejske športne krovne organizacije, v katero je danes včlanjenih 42 slovenskih društev na Tržaškem in Goriškem.

Na 21. občnem zboru so udeleženci predvsem poudarili potrebo po kvalitetni rasti združenja. Dandanes se namreč pojavljajo nove zahteve in nove možnosti, predvsem zaradi sprememb v matici, ki omogočajo tesnejše sodelovanje z različnimi športnimi organizacijami v Sloveniji. Te so, kot znano, na visoki ravni.

Tajniško poročilo sta podala Aldo Rupel za Goriško in Ivan Peterlin za Tržaško. Dosedanji dolgoletni predsednik Odo Kalan pa se je v svojem posegu dotaknil najpomembnejših vprašanj, ki zadevajo združenje. Govoril je tudi o bodočnosti ZS ŠDI in možnostih njegovega razvoja ter naštel vrsto pobud za povezovanje med našimi športniki in vrstniki iz Slovenije. Ob koncu svojega poročila je Kalan še opozoril, da mora biti združenje v bodoče dovolj prožno, saj se bo le tako lahko prilagodilo sodobnim spremembam in bo torej kos novim zahtevam.

Novoizvoljeni predsednik Kufer sin je v kratkem nagovoru predvsem opozoril na najpomembnejše točke delovnega programa, ki ga bo moral uresničiti novi odbor: utrditi to, kar je bilo do danes že uresničeno, uveljaviti organizacijo znotraj in zunaj manjšine ter reorganizirati in modernizirati združenje.

SOLIDARNOST Ssk

Slovenska skupnost je izrazila solidarnost zaposlenim pri Primorskem dnevniku in Založništvu tržaškega tiska, ki si v sedanjem kriznem trenutku prizadevajo za ohranitev delovnih mest oziroma za zagotovitev nove zaposlitve odpuščenim delavcem in za sanacijo podjetja.

SSG v Trstu zaključuje sezono

Pet gledaliških predstav, dve igrici za otroke in pomembno gostovanje v Leningradu — to je v nekaj besedah obračun letošnje umetniške sezone Slovenskega stalnega gledališča, ki se pravkar zaključuje.

Letošnji april je bil za osebje slovenskega gledališča res izredno delaven, saj so bile na sporedu kar tri premiere.

V zadnjem gledališkem listu v tej sezoni je ravnatelj SSG Miroslav Košuta v uvodnem članku želel predvsem opozoriti občinstvo na dejstvo, da je gledališče kljub hudim težavam predvsem finančnega značaja povsem uresničilo zastavljeni program. Tudi zaradi pomanjkanja sredstev pa je bila zadnja predstava nekoliko okrnjena. »Triptih« naj bi bil namreč po prvotni zamisli sestavljen iz del treh avtorjev, na koncu pa se je bilo treba odpovedati uprizoritvi enodejanke Leonarda Sciascie: »Quando non arrivano i nostri«. Košuta je v svojem zapisu še izrazil upanje, da je na obzorju vsaj delna rešitev problemov slovenskega gledališča, to je zakon za obmejna področja.

SSG je, kot rečeno, predstavilo svoji publiki pet gledaliških predstav. Sezona se je pričela z uspešno postavitvijo Cankarjeve drame »Hlapci« v režiji Borisa Kobala. Predstava je privabila v gledališče mnoge obiskovalce in je tudi naletela na ugoden odziv kritike. V repertoarju so bile nato še naslednje predstave: komedija o konfliktu med oblastjo in svobodo umetniškega ustvarjanja »Mojsirska lekcija« britanskega avtorja Davida Pownalla (režija Mario Uršič), pesnitev s petjem in plesom »Kaj pravijo rože« slovitega Španca F. Garcie Lorce (režija Meta Hočevar), nato pa še O'Neillova drama »Dolgega dneva potovanje v noč« in »Triptih« A. Campanileja in D. Foja.

Kot vsako leto je slovensko gledališče tudi tokrat pripravilo dve ljubki predstavi za svoje najmlajše obiskovalce: mladinsko igro Marcela Acharda »Bi igrali z ma-

no« (režija Adrijan Rustja) in pravljico francoske avtorice Madame d'Aulnoy v režiji Maria Uršiča »Lepotička«, ki si jo bo mogoče ogledati še v prvem tednu maja.

Pri tem naštevanju seveda ne smemo pozabiti enega najpomembnejših gostovanj SSG v zadnjih letih — nastop v Leningradu, kjer so bili slovenski igralci gostje gledališča Komissarževskaja. Ruski publiki so z uspehom predstavili Cankarjevo »Lepo Vido« (r. Meta Hočevar) in »Strička Vanjo« A. P. Čehova, ki pa je gledalce nekoliko šokiral zaradi zanje nenavadne interpretacije režiserja Dušana Jovanoviča.

V glavnem lahko rečemo, da je bila tudi letošnja sezona precej uspešna, vsaj so-dež po kritikah, ki so bile objavljene v raznih, tudi osrednjih slovenskih časopisih. Kljub vsemu pa je treba priznati, da se finančna kriza slovenske gledališke hiše v Trstu le odraža v predstavah. Hud problem je nedvomno omejeno število igralcev, saj jih je skupno le devet, še resnejše pa je dejstvo, da se temu ansamblu že dolgo (razen ene same izjeme) ni priključil noben mlad igralec. To seveda vpliva tudi na repertoarno politiko SSG. Delno si gledališče pomaga z gosti iz Slovenije, kar pa seveda še zdaleč ni dovolj. Za prihodnje sezone je torej treba SSG predvsem želeli dvoje: da bi, kolikor bo mogoče, rešilo svoje ekonomske težave in da bi bistveno pomladilo svoj ansambel.

—o—

TOMO ČESEN V TRSTU

Dne 18. t.m. je nastopil v Trstu vrhunski slovenski alpinist svetovnega slovesa Tomo Česen. Občinstvu je pod skupnim naslovom »Sam« predstavil diapozitive, ki dokumentirajo njegovo življenjsko pot in alpinistične dosežke, in pa film o solo vzponu po južni steni osemstisočaka Lhotseja. Na večer, ki ga je v kinodvorani Capitol pripravila športna trgovina Papi Sport, je imel tudi uvodno predavanje, ob koncu pa razgovor z udeleženci.

Občni zbor Kmečke zveze v Trstu

V nedeljo, 21. t.m., je bil na Opčinah občni zbor Kmečke zveze. Predsednik Alfonz Guštin in tajnik Edi Bukavec sta v svojih poročilih predvsem poudarila, da sedanje stanje kmetijstva ni rožnato. Kmetijstvo na Krasu se mora soočiti s hudimi težavami, ki so vezane bodisi na vsedržavni negativni trend (v zadnjih štirih letih je dohodek kmetov padel za 12%), kakor tudi na omejevalno politiko Evropske gospodarske skupnosti. Slovenski kmet na Krasu pa mora hkrati reševati težave, ki so v zvezi s krajevno politiko in z nerazumevanjem. V prvi vrsti gre za težave s predpisi, ki naj usmerjajo teritorialno politiko na Krasu. Zaščita Krasa, naravnih parki, razlašanja, neugodna trgovinska konjunktura tudi zaradi ugodnega uvažanja nekaterih pridelkov po »avtonomnih računih« in pomanjkljivo ovrednotenje domačih kmetijskih pridelkov, kot so vino, cvetlice in okrasne rastline ter zelenjava,

pomenijo hude ovire za razvoj kmetijstva na Tržaškem.

Občni zbor je potekal v smislu gesla, ki si ga je zveza izbrala: »Kvalifikacija kmetijskega obrata za kvalitetno kmetijstvo za uravnovešen razvoj družbe, za ohranitev teritorija in za zaščito naravnega okolja, uprt v prihodnost.«

Poleg uglednih domačih gostov, ki so predstavljali krajevne uprave, kmetijske stanovske organizacije in ustanove ter stranke se je občnega zbora udeležil tudi slovenski minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc, ki je udeležence tudi pozdravil in kratko spregovoril o težavah, ki jih doživlja kmetijstvo v Sloveniji, ter nakazal nekatere smernice za prihodnost.

Udeleženci so potrdili smernice delovanja vodstva svoje stanovske organizacije in na volitvah nadomestili le nekatere članke glavnega sveta ter tiste, ki so v minulih mesecih umrli.

Lep uspeh Hranilnice in posojilnice v Sovodnjah

V petek, 19. t. m., je bil občni zbor Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice v Sovodnjah. Predsednik Miro Hmeljak in predsednik nadzornega odbora dr. Bukovec sta poročala o delovanju združenega denarnega zavoda v poslovnem letu 1990. Poudarila sta, da je bil dosežen lep uspeh, kar dokazujejo naslednji podatki: vloge so se v primerjavi z letom 1989 povečale za 12,5%, posojila za 24%, čisti dobiček pa za 40%. Slednji znaša 422 milijonov, ki pojdejo skoraj v celoti v rezervni sklad. V dobrodelne namene je bilo nakazanih 10 milijonov lir.

Za sovođenjsko hranilnico in posojilnico je silno pomembno, da je Banka Italija izdala dovoljenje za poslovanje tudi na ozemlju goriške občine. S tem se zano odpirajo nove možnosti. Do zdaj je smela poslovati na ozemlju občin Sovodnje in Zagaj.

Slovenska kulturno gospodarska zveza v sodelovanju s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem, Slovenskim raziskovalnim inštitutom, Zvezo slovenskih izseljencev iz Furlanije - Julijske krajine in Kmečko zvezo

vabi na posvet

Slovenska pot

v globalno ekonomijo.

Pogledi z evropske perspektive

Posvet bo v soboto, 11. maja, v Kongresnem centru Tržaškega velesejma, Trg De Gasperi 1, Trst.

Spored: 9.00 uvodna beseda Klavdija Palčiča, predsednika SKGZ; 9.15 dr. Lo'ze Sočan (pooblaščen predstavnik Republike Slovenije v Bruslju); Slovenija med Evropo in Jugoslavijo; 9.45 dr. Branko Jazbec (tajnik odbora za gospodarstvo SKGZ); Slovenci v Italiji in vključevanje slovenskega gospodarstva v Evropo; 10.15 dr. Kristijan Schellander (Österreichische Volksbanken AG, Dunaj); Slovensko-avstrijsko zblíževanje in možnosti slovenskega gospodarstva v Avstriji; 10.45 dr. Peter Kraljič (Mc Kinsey & Co. Inc., Düsseldorf); S kakšnim upravljalnim in organizacijskim znanjem v globalno ekonomijo; 11.15 razprava; 13.00 zaključki.

Predsedoval bo dr. Dario Cupin, predsednik odbora za gospodarstvo SKGZ.

Program tradicionalnega praznika fitalje v Rupi

Nedelja, 28.4. ob 16.30:

Nastop moškega zbora iz Mirna, moškega pevskega zbora »Nediški puobi«.

Nastop folklorne skupine »Tehnik« iz Škofje Loke, Ples z ansamblom Happy Day.

Sreda, 1. maja, ob 16.30:

Nastop otroških zborov Rupa-Peč, Štandrež, Štmaver.

Nastop moškega zbora Štmaver, fantovskega zbora Dornberk.

Slavnostni govor dr. D. Paulina. Ples z ansamblom Happy Day.

Naj še omenimo hvalevredno pobudo domačega denarnega zavoda. Na občnem zboru so članom izročili lično opremljeno knjigo z naslovom »Naši kraji v preteklosti«. Gre za ponatis knjige z istim naslovom, ki je izšla leta 1926 pri Goriški Matici. Za to pobudo je treba Hranilnici in posojilnici v Sovodnjah zares iskreno čestitati.

—o—

VEČER POSVEČEN STANKU VUKU

Slovenska ljudska knjižnica »Damirja Feigla« iz Gorice bo v petek, 26. aprila, priredila večer, posvečen pesniku in pisatelju Stanku Vuku.

Vuk se je rodil v Mirnu, diplomiral iz diplomatskih in konzularnih ved na beneškem vseučilišču Ca' Foscari, bil je aktiven v slovenskem narodnoobrambnem delovanju na Primorskem in bil kot vodilni predstavnik krščansko-socialne struje tudi aretiran in obsojen na 15 let zapora. Po štirih letih ječe ga je skupno z ženo Danico Tomažič doletela nasilna smrt v marcu leta 1944.

O Vukovi osebnosti in njegovi tragični usodi bo spregovoril dr. Milko Matičetov; izbrana Vukova prozna in pesniška dela pa bo podajal pesnik in igravec Tone Kuntner. Večer bodo obogatili glasbene točke; na kitaro bo igrala Vesna Cescutti. Vukov večer bo v Slovenski ljudski knjižnici »Damirja Feigla« v Križni ulici 3 v Gorici; začel se bo ob 20.30.

ZANIMIVA RAZSTAVA V KULTURNEM DOMU V GORICI

V fojerju Kulturnega doma v Gorici (ul. Brass 20) je do 28. aprila odprta dokumentarna razstava o nacističnih taboriščih. Razstava, ki je italijanskega vsedravnega značaja, ima naslov: »Zgodilo se je, lahko bi se ponovilo, ne smemo pozabiti!«

—o—

BORIS PAHOR

NA ITALIJANSKEM RADIU

Tržaški pisatelj prof. Boris Pahor je bil gost oddaje tretjega vsedravnega radijskega omrežja Orione, ki jo ureja Paolo Morawski.

Antonio Andino se je s pisateljem pogovarjal o slovenski književnosti v Trstu. Sam Andino je opozoril poslušalce na dejstvo, da je ob Trstu, ki ga dobro poznajo iz literature in mitizacij, tudi slovenski Trst s svojo ustvarjalnostjo, ki je Italijanom žal neznana. Nobeno Pahorjevo delo na primer ni bilo izdano v italijanskem prevodu.

Pahor pa je zlasti opozoril na samoniklost slovenske književnosti, ki pa je jasno občutila vplive Srednje Evrope in Italije. O tržaških ustvarjalcih je dejal, da so naravno navezani na skupni slovenski prostor.

VEČER V DSI V TRSTU

V Društvu slovenskih izobražencev v ulici Donizetti 3 v Trstu bo v ponedeljek, 29. aprila, govoril prof. ALOJZ REBULA na temo »Razmišljanje ob zadnjih Kocbekovih dnevnikih«. Začetek ob 20.30.

TUDI NAŠA TRAGEDIJA

■ nadaljevanje iz 1. strani

Usoda štirih tamilskih nedolžnih otrok, ki jih je pred dnevi pobral hudi mrz na tržaškem Krasu, se torej tiče tudi nas in je tudi naša tragedija.

Zagate našega jezika

MATI HODI PONJ VODO

ali

PO VODO?

O slovenskih predlogih in njih rabi je bil že večkrat govor, vendar se v naši publicistiki vedno znova ponavljajo napake in spodrsaljaji, ki včasih celo spreminjajo pomen stavku (ali postane to, kar je hotel kdo povedati, nerazumljivo ali celo prav nesmiselno). To se v glavnem dogaja iz enostavnega razloga, ker se nihče ne povprašuje po sklonih, s katerimi se ti vežejo.

Večkrat pa — kljub opozorilom — bremo napačne zveze in stavke, ki so prevzeti iz tujih jezikov ali kar dobesedno prevedeni. V poslednjem času se mi je »v popotni malhi« spet nabralo nekaj gradiva, ki ga bomo skušali pregledati in mu dati pravo slovensko obliko. Vreme nas je spet presenetilo. In vsi so govorili le o tem. V poročilih smo slišali, pa tudi brali, da ljudje po Krasu govorijo *le od slabega vremena*, ki nas je zajelo v poslednjem času ... Pravilno: govore o *slabem vremenu*. Pa spet drugje: V *slučaju slabega vremena* me ne bo na obisk. Prav: ob *slabem vremenu* (že večkrat smo v naši rubriki govorili o tem problemu, a zdi se, da je vsako opozarjanje [včasih] le bob ob steno).

Ob raznih proslavah se navadno zbere mnogo ljudi; pa sem našel zapisano: Na današnji dan smo se *skupaj* zbrali, da proslavimo našega ... Prav: *Zbrali smo se, da proslavimo*. *SKUPAJ* je prav odveč.

V šolski nalogi je neki učenec zapisal, da njegova mati vsak dan hodi *ponj* vodo k sosedu, ker pri njih doma *JE* vodovod pokvarjen. Nihče mu tega ni popravil, najbrž zaradi tega, ker uporabljamo takšne oblike (sestavljence s predlogi) le za moški spol, npr.: V hiši je bolezen, naj gre kdo po zdravnika. Takoj se je oglašil nečak in dejal: Takoj *poidem poni* (po *njega*, torej po zdravniku). Takih oblik imamo celo vrsto in so nekaj čisto navadnega v slovenskem jeziku. Omenjeni stavek bi zapisali: Moja mati hodi vsak dan *po vodo*, ker *JE* pri nas vodovod pokvarjen. Glagol *biti* mora stati na drugem mestu, takoj po vezniku.

Glede krajših oblik osebnih zaimkov (me, te, se, ga, jo itd.) na velja pravilo, da se te vežejo z enozložnimi predlogi v ero besedo. Pri tem so seveda nastale nekatere spremembe: namesto *ga* rabimo za moški spol *-nj* ali *-eni*, *jo* (za ženski spol) se spremeni v *-njo* itd.

Tako so nastale naslednje predložne zveze (zaradi stiske s prostorom bom navedel le nekaj najpogostejših zgledov):

Naročil sem knjigo, moram *ponjo*. *Pote* pridem, ko se vrneš s potovanja. *Prednjo* je padel na kolena in jo prosil odpuščanja. Ti se le *zase* brigaj, ravnatelj že ve, kaj dela. Vsak naj pazi le *nase*. Vsak naj zaupa *vase*, ne bo se zmotil. Pri predlogu »v« imamo vedno vezni samoglasnik »a«, torej *vame*, *vate*, *vanj* itd.

Paziti pa je treba, da stojte te oblike na vprašanje *kam?* Če pa zahteva predlogi *med*, *nad*, *pred*, za na vprašanje *kje?* orodnik, se zaimki ne pišejo skupaj z njimi, torej *pred njo* (kje?), a *PREDNJO* (kam?).

R. Petaros

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

ZADNJA LETOŠNJA PREMIERA V SSG

»HUMORNI TRIPTIH«

Z odrsko postavitvijo dveh dramskih fragmentov Achilleja Campanileja ter enodejanke »Se tat ne more pošteno krasti« Daria Foja se sklepa letošnja gledališka sezona SSG. Triptih bi bil moral pravzaprav zajeti še enodejanko Leonarda Sciascie, ki pa je odpadla, zato se je udeležil v okrnjeni obliki glede na prvotno režijsko zamisel.

Gledalec v uprizoritvi s težavo išče nekakšno rdečo nit, sporočilo, ki naj bi povezovalo prizore v harmonično dramsko celoto. Struktura igre je nehomogena, kar se razodeva v kratkosti obeh Campanilejevih skečev in precej daljši Fojevi burki.

Sicer vabljeni in »ljudski« začetek s prodajalcem krompirčkov v dvorani se mi je zdel neka-ko, če parafraziram znani »panem et circenses« — v slogu »krompirčki in gledališče«. (Če se gledalci zabavate in živite ob uvodni domisllici, vas vse pritegnemo v igro kot dramske akterje, nasmejali se boste, ker je igra, prav tako kot krompirčki, primerna za vas).

Še najbolj prepričljiv je bil prvi prizor — »Vojna«, scensko zelo učinkovit, pa tudi opremljen z zelo privlačno akustično in svetlobno spremljavo. Zaspanca, ki ga ne sme zmotiti niti vojna, je zaigral Stojan Colja. Prizor je izzvenel kot ironična, groteskna podoba južnjaške zanesenjaškosti, drugi dramski fragment pa kot tragikomičen, v bistvu melanholičen utrinek o nepovrnjenem altruizmu plašnega mladeniča, ki krepkemu mladeniču (Dušan Jazbec), ponudi grižljaj, za nameček pa je ob ves sendvič. Morala: radodarnost se ne izplača.

Oba prizorčka sta spremljala glas Toneta Gogale in pa klavirski akordi Aleksandra Vodopivca, ki je vsej uprizoritvi vdahnil s svojimi skladbami dinamičnost in ritem, kar je še posebej podčrtalo situacijsko komiko Fojeve enodejanke. V njej so se ujeli v naključne mreže, se zapletli v nesporazume trije pari. V burkaški

zmešnjavi, nerodnih in nepredvidenih situacijah je meja med poštenostjo in nepoštenostjo, med zvestobo in nezvestobo popolnoma zabrisana, tako da nazadnje tat ugotavlja, da sploh ne more več pošteno krasti. Življenje pa se zdi ena sama komična igra, v kateri so tatovi pošteni, na videz neoporečni gospodje in gospe pa lažnivci in lopovi. Jedro dramskega zapleta predstavlja vlomilec (Livij Bogatec), ki se v spletu okoliščin znajde v nerodnih situacijah ob dveh moških likih (Milič, Rustja), svoji ženi (Maja Blagovič), Anni (Stanislava Boninsegna) ter dotlej neznani ženski (Miranda Caharija).

V prevodu Ivanke Hergoldove (s pesmimi Marka Kavosa), s sodelovanjem scenografa Demetrija Ceja in kostumografke Giuliane Gerdol je režiser Sergej Verč izpostavil žanrske elemente tako imenovane »commedie all'italiana«. Povezava s filmom (tako nemim kot tudi tipičnim italijanskim filmom, ki ga navadno sestavlja več krajših filmskih slik na isto temo) je prisotna v vseh prizorih.

S Triptihom se nekoliko prej kot običajno zaključuje gledališka sezona SSG, ki je, kljub

dalje na 8. strani ■

—o—

KNJIGA SKA PREDSTAVLJENA V LJUBLJANI

V Društvu slovenskih pisateljev v Ljubljani so predstavili novo knjigo, ki jo je v Buenos Airesu izdala Slovenska kulturna akcija. Gre za pesniško zbirko jezuitskega misijonarja in univerzitetnega profesorja v Tokiu na Japonskem patra Vladimira Kosa. Naslov tega 144. izdajanja najvidnejše zdomske kulturne ustanove se glasi: Tisoč in dva verza z japonskih otokov. Ilustracije so delo zdaj že rajne Bare Remec.

O knjigi je spregovoril predsednik Slovenske kulturne akcije prof. Andrej Rot, ki se je pred kratkim z ženo in petimi otroki naselil v Sloveniji.

Slovenistični dnevi v Sežani

Drugi Primorski slovenistični dnevi, ki so potekali konec prejšnjega tedna (od 18. do 20. aprila) v Sežani, so bili posvečeni Srečku Kosovelu. Slavistična društva iz Kopra in Nove Gorice ter društvo, ki združuje slaviste iz Trsta, Gorice in Vidma, so poskrbela za bogat program.

Slovenistični dnevi so se začeli v sežanskem Kulturnem domu. Po uvodnih pozdravih prof. Silva Faturja je skupina dijakov recitirala nekaj Kosovelovih poezij in s tem ustvarila primerno vzdušje, da so udeleženci še globlje doživljali sporočilo pesmi. Sledila sta govora pesnika in politika Cirila Zlobca ter jezikoslovca in skladatelja Pavleta Merkuja. Prvi je poudaril, da je Kosovel pravi mit za slovenskega človeka. Opozoril je, kako so razni kritiki v različnih obdobjih drugače ocenjevali to poezijo, kako je torej Kosovel velik in univerzalen pesnik, saj lahko vsakdo najde v njegovih stihih misli in občutke, ki so mu blizu.

Pavle Merku je spregovoril o Kosovelovi poeziji predvsem kot skladatelj in ugotovil, da je ta poezija že od vsega začetka navdušila številne slovenske skladatelje, ki so pogosto segali po Kosovelovih besedilih. Bili so med prvimi, še pred literarno kritiko, ki so zaslužili veličino te poezije.

Prvi večer slovenističnih dnevov v Sežani se je končal z branjem literarnih del nekaterih primorskih ustvarjalcev. Literate in njihova dela je predstavil prof. Boris Pangerc, ki je tudi predsednik Združenja književnikov Primorske.

Osrednji del na slovenističnih dnevih v Sežani je bil posvečen vprašanju posredovanja učencem in dijakom sporočila Kosovelove ustvarjalnosti. Sobotni dan pa je bil namenjen ekskurziji po tisti kamniti pokrajini, ki sicer ni več taka, kot jo je poznal Kosovel, a je še vedno polna sugestij in kulturnih spomnikov.

Simpozij v Mariboru

V Mariboru se je pred dnevi končal tridnevni simpozij, posvečen priseljenskem tisku v priseljenskih deželah. Pripravila ga je pedagoška fakulteta, glavni organizator pa je bil dr. Matjaž Klemenčič. Mednarodno družbo, ki se je zbrala na posvet iz Slovenije, Hrvaške, iz Trsta, Nemčije, Madžarske in Poljske, ter slovenske izseljence iz različnih krajev so pozdravili prorektorica mariborske univerze Miroslava Geč-Korošec, županja Magda Tovornik in minister za Slovence po svetu Janez Dular. Ta je poudaril, da je slovensko leposlovje v izseljenstvu že precej pregledano in vključeno v slovensko literaturo, to pa nikakor ne drži za izseljenski tisk, in sicer zaradi političnih zapor, ki so veljale do nedavnega. Predsednik Slovenske izseljenske matice Mirko Jurak pa je ob 40-letnici svoje organizacije izjavil, da bo novo vodstvo ohranilo vse dobro te sporne ustanove, odpravilo pa vse pretekle napake.

Iz Trsta je na simpoziju nastopil zgodovinar prof. Aleš Breclj, ki je podrobno predstavil slovenski tisk v Argentini do leta 1945, pri čemer je opozoril tudi na nekatere že pozabljene liste.

Pomemben obisk v Mohorjevi

Dr. Rudolf Scholten, zvezni minister za pouk in umetnost, je v petek, 12. aprila, obiskal sedež Mohorjeve v Celovcu, da bi si ustvaril sliko največje koroške slovenske institucije. Ministra so spremljali deželni svetnik Herbert Schiller, državnozborski poslanec dr. Dieter Antoni in namestnik predsednika deželnega šolskega sveta Herbert Würschl ter visoki uradniki zveznega ministrstva in deželnega šolskega sveta.

Minister je obiskal dvojezično privatno ljudsko šolo Mohorjeve, kjer je bil seznanjen s finančnim položajem šole. Mohorjeva nikakor ni prikrivala, da dežela in mesto Celovec doslej nista bila pripravljena, da bi pomagala pri financiranju šole. S poukom je minister bil vidno zadovoljen.

Nadalje je dr. Scholten bil informiran o dejavnosti Mohorjeve na vzgojnem področju. Znano je, da vodi Mohorjeva v Celovcu domove za dijake in študente. Poleg tega je minister bil seznanjen z uspehi založbe.

Mnogovrstne dejavnosti največje organizacije koroških Slovencev so na ministra naredile globok vtis, tako da je obljubil, da se bo zavzel za potrebe Mohorjeve.

Ob svojem obisku je minister dr. Scholten bil podrobneje seznanjen z vzgojnim področjem. Mohorjeva je v Celovcu že 37 let nositeljica dijaških domov, ki so imeli že do 250 dijakov. Doselej so domove vodili šolske sestre in salezijanci. Od šolskega leta 1991/92 pa smo soočeni z nekaterimi spremembami.

Ker imata reda le nekaj redovniškega naraščaja in ker tako zahtevajo ekonomske nuje, bosta domova na 10. Oktober-Strasse (dekleta) in v Tischlerjevem parku (fantje) združena pod eno streho v Modestovem domu. Ravnatelj doma bo diakon Herman Kelih, ki bo delal s skupino vzgojiteljev.

V Slomškovem domu pa ostane dom za študentke.

**Beri - širi - podpiraj
"NOVI LIST"**

Spomladanski sneg

»V drugi polovici tedna, že od srede dalje, bo naše kraje zajel val polarnega zraka, prišlo bo do zelo močne ohladitve. Snežilo bo, po padavinah pa se ob zjasnitvi napoveduje slana.«

Tako približno so se glasile vremenske napovedi prejšnji teden in tokrat so se dobesedno tudi uresničile. Sneg je pobelil vse višje predele in snežilo je tudi na Kraški planoti, nekako do Peska in Bazovice ter Opčin in v vseh višjih predelih nasploh. Istočasno pa je zapihala silovita burja, katere sunki so dosegli tudi več kot sto kilometrov na uro. Ljudje in še posebej vrtnarji ter kmetovalci in vinogradniki so z žalostjo v srcu gledali vrtove in njive ter vinograde in sadovnjake, saj je burja povzročila precejšnjo škodo povsod, kjer so bili poganjki že dovolj veliki. Največ škode pa je vsaj po Krasu napravila slana, ki je v soboto zjutraj, 13. t.m., pobelila vsa izpostavljena zemljišča. Ta pozeba je posebno prizadela vinograde zgodnejših sort, sadovnjake ter tiste spomladanske posevke, ki so ob prvih toplih aprilskih dneh pogledali na plan. Škoda je povzročila tudi nenadna ohladitev, saj je temperatura v nekaj urah padla za 15 stopinj.

Burja je polomila veliko vej in dreves; tako je na primer padel debeli kostanj, ki je stal pred rojansko cerkvijo.

Sneg je povzročil precejšnje zastoje v Sloveniji in v goratih predelih dežele Furlanije Julijske krajine. Nekateri ceste so bile zaprte. V noči med sredo, 17. in četrtek, 18. aprila, je bila zaprta celo cesta med Senožečami in Sežano.

—o—

DAROV IN PRISPEVKI

V tiskovni sklad N.L. so darovali: dr. Jože Markuža - Mavhinje L. 10.000, arh. Marino Korovec - Trst L. 10.000, Evgen Legiša - Sesljan L. 10.000, dr. Vera Sardoč - Trst L. 10.000, prof. Nada Pertot - Trst L. 20.000.

Sodobno kmetijstvo

Krvava srahonja, muhvič in kostreba so enoletne semenske plevelne trave, ki so se zaradi umetnega zmanjšanja konkurence drugih plevelov, občutljivih za herbicide, začele pogostejše pojavljati. Z enostransko uporabo herbicidov, zlasti v koruzi triazinov, smo namreč odstranili občutljive vrste plevelov, ostale pa so odporne na herbicid, to pomeni, da je bil selektiven ali pa so se selekcionirali odporni individui iste vrste, ki imajo tudi odporne potomce. Z razmnoževanjem le-teh so prevladali pleveli, ki so bili sprva v manjšini.

Enako velja tudi za lobodo in ščir, sicer širokolistna plevela. Tudi zanju so že dokazali, da tam, kjer uporabljajo triazinske pripravke herbicidov pri pridelavi koruze, že prevladujejo odporne različice teh plevelov. Izselekcioniirali pa so se na enak način kot odporni travnati pleveli.

Divji sirek je izredno nevaren plevel, ki se nezadržno širi. Vzrok temu pa je dolgoletna enostranska raba herbicidov, tako da je postal ne le odporen, pač pa se hitro širi tako s semenom kakor tudi s koreninskimi poganjki, ki jih imenujemo rizomi.

Enoletne travnate plevela v koruzi smo dolga leta zatirali z gramicidi, čistimi ali kombiniranimi, kot so dual, stomp, lasso, primekstra v kombinacijah. Vsi ti herbicidi potrebujejo za svoje delovanje vlogo, da jih prinese v stik s korenico ali rastnim vršičkom plevela.

V suši je delovanje precej slabše; skozi liste prodre manj herbicidov, zato jih imenujemo talni herbicidi, saj je njihov učinek v času kalitve semena, ob zadostni vlažnosti, precej boljši. Suša izdatno pripomore k odpornosti plevelov. Kadar pričakujemo obilo ozkolistnih plevelov, pred

Zatiranje plevelov

setvijo v zemljo zadelajmo herbicid, ker bo učinek zaradi stika s talno vlago boljši.

Ce plevela zatiramo mehanično, z okopavanjem, moramo obvezno hkrati tudi škropiti, predvsem z lentagranom in Clapom in manjšo količino atrazina. Ozkolistni pleveli morajo biti še v stopnji kličnih listov, te faze ne smejo prerasti, sicer je učinek premajhen. Širokolistni pleveli naj bi ob škropljenju imeli 2 do 6 pravih listov. Če ozkolistne plevela zatiramo ob vzniku, morajo biti čim manjši. Ščir in lobodo zatiramo po vzniku, ko imajo pleveli 2 do 6 listov. Pripravka uporabimo 2 litra na hektar, sandovita, ali Bauvela 6 dl na hektar, leutagram 2 kg hektar.

Sirek in pirnico zatiramo s sulforno ureo, škropiti pa je treba ob vzniku. Za boljše delovanje je treba uporabiti močilo, da se majhna količina herbicida na plevelu aktivira.

Z. T.

—o—

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

TRIPTIH

Achille Campanile

VOJNA in KOSILO V NARAVI

Dario Fo

SE TAT NE MORE POŠTENO KRASTI

Režija Sergej Verč

V petek, 26. aprila, ob 16.00 ABONMA RED I
v soboto, 27. aprila, ob 20.30 ABONMA RED F
v nedeljo, 28. aprila, ob 16.00 ABONMA RED G
v četrtek, 2. maja, ob 20.30 ABONMA RED E
v petek, 3. maja, ob 20.30 ABONMA RED K

Ponovitvi v Kulturnem domu v GORICI:

v ponedeljek, 29. aprila, ob 20.30 ABONMA RED A

v torek, 30. aprila, ob 20.30 ABONMA RED B

France Bevk HUDA URA

XX.

»Zakaj pes tako tuli?« je drhtela kot v mrazu.

»Morda ga draži godba.«

Tedaj je tudi Pavleta rahlo pomrazilo po telesu, a ni hotel izdati občutka plahosti. Objeta sta strmela med drevje in prisluškovala brez sape. Pavletove oči so kot začarane obstale na neki točki. Iztegnil je vrat, da bi bolje videl.

»Ali kaj vidiš?«

»Nič,« se je otrešel. »Pojdi v hišo, pri dem za teboj.«

»Ne, pojdi tudi ti! Pojdiva skupaj!«

»Pojdi sama! Poslušaj, no!«

To je rekel pritišano, a tako strogo ukazujoče, da ga je morala poslušati. Tekla je, kakor da jo pasje lajanje s silo vleče proti hiši. Tedaj je že dobro razločila deblo od debla. Bliski, ki so se ji vžigali za hrbtom, so postajali vse svetlejši. Vsakokrat se je za spoznanje razmaknila tema.

Vsa zasopla je dosegla hišo. Tedaj se je z vrta razlegnil krik. Bilo je morda pet besed, morda več, ki so utonile v zamolklem gromu. Nato je vse utihnilo, grom in krik.

18.

Harmonika je pela skoraj brez prestopa. Blaž ni bil dober godec. Škripal je vedno isto, vendar so le redki plesalci opazili, da Mohorja ni. Bili so razigrani ko ogenj v dračju. Nikomur ni prihajalo na misel, da bi odšel domov. Bilo je očitno, da bodo preplesali do jutra.

Lizabeta je sedela ob peči, bila je videti žalostna, nič več ji ni bilo do plesa. Ko je Slivar opazil, da Pavleta in Zalke ni več med plesavci, mu je pomenljiv nasmeh spačil usta. Ko se le dolgo nista vrnila, se je nestrpno oziral v vrata. Vznemirjalo ga je tudi Frenconovo vedenje. Hotel se mu je približati, da bi mu rekel kako besedo, mu nalil v kozarec vina. Našel ga je sedečega na klopi, spečega s pipo v rokah.

Skozi glasove harmonike je ujel pasje lajanje, ki mu je šlo do mozga. Hotel je stopiti na prosto, da bi videl, kaj je. Tedaj se je prikazala na pragu Zalka. Bila je vsa spremenjena v obraz, tako trepetajoča, da se je morala opreti na rožance. Velike oči so ji iskale med vrtečimi se nari. Nato so se ji uprle naravnost v Slivarja.

»Pavleta je nekdo zaklal...«

Besede je bila skoraj kriknila, vendar njihov smisel ni dosegel Slivarjevih ušes. Po Zalkinem spremenjenem obrazu in po njenem zadržanju je spoznal, da mora biti nekaj hudega. Rinil se je do nje, toda plesavci so ga suvali in se mu smejali. Obšla ga je taka stiska, obenem taka jeza, da je stisnil pesti in jih zavihtel nad glavo.

»Nehajte že!« je zakričal. »Nehajte vsaj za minuto, potem norite!«

Harmonika je ječe potihnila. Znojni plesavci so se ustavili in začudeni pogledali razjarjenega moža. Slivar je stopil do Zalke in se naglo upognil, da jo je videl v obraz.

»Kaj se je zgodilo?«

Ponovila je prejšnje besede, a skoraj brez glasu.

Novica je s tako silo planila v Slivarjevo zavest, da ga je za trenutek omamilo ko udarec po glavi. Ko se je zavedel, je dvignil pest in treščil z njo po zraku, ko da je nekoga pobil.

»O, hudiča!« se mu je hripavo iztrgalo iz prsi. »O, prekleto!«

Ko blazen je tekel v vežo.

Slivar se je vrnil. Hotel je k Pavletu, a kam? Sključil se je pred Zalko in ji kazal

Sodobno kmetijstvo

Tehtnica nujen pripomoček v čebelarstvu

Tehtnica ne koristi le za ugotavljanje količin nabranega medu, temveč kaže tudi vse spremembe v panju. Pred začetkom paše stehamo približno enako močne družine, razporejene po področju, kjer pričakujemo pašo. Tehtanje nabranih količin medu je najboljši kazalec, kam preseliti čebele, ki čakajo na pašo.

Z večernim in jutranjim tehtanjem med pašo ugotavljamo količino izparele vode,

stanje v čebelnjaku in v skladu s tem ukrepamo.

Lani je neki čebelar z velikim številom panjev na sončnični paši izmeril le 0,5 kg pridelka, kar je pomenilo, da gre paša h koncu, ker so sončnice odcvetele. Kontrolni panj na 10 km oddaljeni njivi s sončnicami pa je istega dne pokazal več kot kilogram pridelka, ker so sončnice na tej nji vi še lepo cvetele. Čebelar je panje prepehljal na to njivo in pomnožil pridelek medu. Tudi ko prepeljemo čebele na prezimovališče, je tehtnica dober kazalec razmer v panju.

Blaga in topla jesen je lahko ugodna za medenje. Zima se pri čebelah začne, ko prenehajo izletavati v okolico in to je v začetku novembra. Tedaj se poraba hrane zmanjša na minimum, pozimi pa se ravna po zunanji temperaturi. Januarja in februarja, ko začne matica zalegati, poraba hrane iz dneva v dan raste. Zato je stehatan kontrolni panj dober kazalec stanja v čebelnjaku. Večja poraba hrane pomeni, da matica zalega; zato pravočasno dodajanje sladkorne pogače ugodno vpliva na mikroklimo.

Pomlad se za čebelarja začne prve dni marca. Takrat so dobro odete družine pravi inkubatorji. Zadostne količine hrane, medu in cvetnega prahu zagotavljajo toploto in razvoj množice mladih čebel.

V tem času ne pregledujemo panjev, ker nam bo tehtnica pokazala stanje v čebelnjaku. Lahko pa se zgodi, da tehtnica ne kaže prinosov in družina je brez hrane. Število čebel se je povečalo in hrana se je spremenila v čebele.

Čeprav je tehtnica sorazmerno draga, bi vendar kazalo imeti zaradi zanesljivejših podatkov dve tehtnici.

Z. T.

RAZVREDNOTENJE DINARJA

Jugoslovanski dinar so razvrednotili za 44 odstotkov. Če je bilo treba do zdaj odšteti 9 dinarjev za eno nemško marko, znaša odslej pariteta 13 dinarjev za marko. To je med drugim povedal jugoslovanski zvezni ministrski predsednik Marković v poročilu pred zveznim parlamentom v Beogradu. Za njegov ekspozé o trenutnem gospodarskem in političnem položaju v državi je vladalo veliko pričakovanje. Razprava o njem je bila 24. aprila v zveznem zboru, 26. aprila pa v zboru republik in pokrajin.

Še pred tem naj bi do njegovih predlogov zavzeli stališče parlamenti posameznih republik in pokrajin. Obsežno poročilo, ki so ga neposredno prenašale vse televizijske hiše v Jugoslaviji, govori o vseh odprtih vprašanjih. Marković je obtožil nekatere stranke, da so izpodkopale pravni sistem v državi, demokratizacija pa zahteva še večstrankarske volitve za zvezni zbor beograjskega parlamenta, je še dejal Marković, ki je poudaril, da mora skupščina dobiti vlogo, ki ji pripada, pri ustvarjanju novih odnosov v bodoči jugoslovanski zvezi. O vojski je Marković dejal, da vse bolj spoznava, da je pogoj za obstanek Jugoslavije uspešna uresničitev reform. To je tudi pogoj za obstanek same vojske, ki je zdaj podvržena nasprotujočim si hudim pritiskom. Ko je ministrski predsednik govoril o kriznih žariščih, se je posebej ustavil pri Kosovu in pri predelih Hrvaške, kjer živi srbska manjšina. Odgovornost za napetost je porazdelil med nasprotujoče si narodnostne skupine. Obsodil pa je srbsko proglašanje avtonomije in odcepitev na Hrvaškem.

—o—

HUMORNI »TRIPTIH«

■ nadaljevanje s 6. strani
številnim oviram in težavam, dostojno izpeljalo letošnjo sezono z nekaterimi zahtevnimi in dobrimi uprizoritvami.

M. S.

Potujete v Rim?**Nekoč hotel Bled,
danes hotel Emona!**

Obveščamo vas, da smo 15. marca 1991 odprli v Rimu hotel Emona.

Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185-ROMA, Via Statilia 23, Tel. 06-7590328, fax: 06-7594747.

Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona
Vinko Levstik

kakovost nektarja in količino satja. Če je satja premalo, ga lahko dodamo, da lahko čebele spravijo vanj kar največ nektarja. Tehtamo vedno, ko so vse čebele v panju. S tehtanjem panja spomladi kontroliramo porabo hrane. Pri podatku tehtanja upoštevamo, ali je tehtnica izravnana zaradi večjega pridelka na škodo razvoja družine ali zaradi povečanja števila mladih čebel. S tehtanjem kontrolnega panja ugotavljamo

stisnjene pesti, kakor da hoče iztisniti odgovor iz nje.

»Kje je Pavle?« je zagolčal. »Kje leži?«

»Na vrtu,« so se dekletu komaj premaknile ustnice. »Za svinjakom. Ob bezgu.«

Slivar je vnovič planil iz hiše. Tedaj so tudi ostali prišli do sape. Zgrnili so se za njim. Bila je trda tema. Le zdaj pa zdaj jo je za trenutek presekala vijoličasta svetloba bliska. Vrnili so se po svetilko.

Medtem se je bil Slivar dotipal do bezga. Oči je tako napeto upiral v tla, da so ga bolele. Od nekod iz daljave se je iztrgal vrisk, kot bi bil nekdo obupno kriknil. Moža je streslo. Ozrl se je za glasom v noč in požugal s pestjo. Od obzorja se je vžgal blisk in obsnil vse nebo. Razsvetlil je tudi vrt; Slivar je uzrl nekaj temnega v travi.

Pristopil je, se upognil in tical v temi. Bil je človek. Pavle! Pod tresočimi se rokami je čutil glavo, prsi, roke. Prstov se mu je prijelo nekaj lepkega. Kri! Bil je trd v svojem srcu, a je zajecal ko dete pod bremenom.

»Pavle!« ga je poklical. »Pavle!«

Pavle je zamomljal nekaj nerazločnega; zdelo se je, da ne more govoriti. Roka se mu je zganila. Slivar ni mogel verjeti, da je sin smrtno ranjen. Zgrabil ga je z

obema rokama in ga dvigal na noge. Pavle je zajecal in se mu onesvestil v naročju. Počasi ga je zopet spustil na zemljo.

»Prinesite plahto, da ga spravimo pod streho.«

Blaž, ki je nosil svetilko, je posvetil okrog ranjenca. Pobral je nož iz trave in ga podržal na dlani. Ker se nihče ni zmešnil zanj, ga je obrisal in si ga vtaknil v žep.

Pavleta so prinesli k Mlakarju v izbo, kjer sta bili ostali le Zalka in Jerica.

Nebo je spreletel nov grom, ki je dolgo odmeval od gorá. Potegnil je veter, v drevju je zašumelo. Temo so sekali vedno gostejši bliski. Bližala se je huda ura.

Pavle je bil zadet med rebra.

Rana je bila po vsej priliki zelo globoka. Strgali so mu s telesa okrvavljeno srce in mu ustavljali kri. Bil je še zmeraj v nezavesti. Obraz mu je bil globoko blede, oči le napol zaprte.

»Ali je umrl?«

»Ne, saj še diha. Toda prižgite svečo! Nič se ne ve, kaj pride.«

»Dajte kisa in vode!«

Prižgali so rdečo svečo. Mlakarica je prinesla knjige in molila molitve za umirajoče. V molitev so se mešale besede ljudi, ki so se trudili okoli fanta. Močili so ga

z vodo in kisom. Rano so mu za silo obvezali, a skozi platno je še vedno prodirla kri.

Pavle se je polagoma zavedel. Odprl je oči, ki so se mu stekleno zalesketale. Pogledal je sopo, da mu je zagrgalo v prsih. Iz ust se mu je prikazala kri. Bil je ranjen v pljuča. Stokal je, zapiral oči, ki so se mu obupno obračale pod vekami.

Slivar je sedel na stolicu in gledal sina. Vse je storil, kar mu je prišlo na misel, zdaj mu ni vedel več pomagati. Roke je upiral na kolena, a glava mu je nehoté lezla nizko. Strašna teža mu je legla na pleča. Molitvi je zdaj pa zdaj odgovarjal nehoté, a so mu že zopet obstale ustnice. Ni mogel verjeti, da bi mu sin umrl, vendar mu je misel na to polagoma kot tema legala v dušo. Vse življenje se ni prida ukvarjal s srcem, tedaj pa mu ga je prebudilo do zadnjega vlakenca. Ni mislil več na zemljo ne na Zalko. Bil mu je samo do sina. Globoko v notranjosti mu je misel klečala pred Bogom, ga rotala, naj mu ga pusti. Tako globoko vase ni segel, da bi bil otipal lastno krivdo. Ni bil človek, ki bi rad obtoževal samega sebe. Porodila se mu je misel na krivca. Dvignil je glavo.

(Dalje)